

Захаров Д.М., аспірант
Науковий керівник – Жиглей І.В., д.е.н., професор
Державний університет «Житомирська політехніка»

ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ЯК НОВИЙ РІВЕНЬ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ ЗВІТНОСТІ

Впродовж останніх десятиліть соціальна відповідальність є невід'ємною частиною діяльності суб'єктів господарювання, а особливо корпоративних об'єднань, які дотримуються принципів сталого розвитку та вживають усі можливі заходи щодо підвищення власних конкурентних переваг та зайняття лідируючих позицій на відповідному ринку. Принципи корпоративної соціальної відповідальності, інтегровані у внутрішні системи управління корпорацій, забезпечують дотримання високих стандартів власної діяльності, дотримання гідних та безпечних умов праці та професійної реалізації персоналу, підтримку ветеранів праці, доступ до якісних медичних послуг, мінімізацію шкідливого впливу на навколишнє середовище тощо.

Жорсткість в світовій практиці вимог інвесторів щодо інформаційної прозорості корпоративної звітності та підзвітності бізнесу, обумовлена більш глибоким розумінням стратегії компанії і інструментів її реалізації, пояснює трансформацію підходів до формування корпоративної звітності. Така трансформація призвела до розвитку в середині 2000-х років нової інноваційної моделі звітності – інтегрованої звітності. В 2007 році на міжнародному конкурсі річної звітності Corporate Register з'явилася номінація «Кращий інтегрований звіт» та за ініціатииви Принца Уельського був створений проект сталого обліку «The Accounting for Sustainability» (A4S). Проект A4S пропонує здійснювати перехід до інтегрованої моделі звітування, яка підтримує інформаційні потреби довгострокових інвесторів, таких як пенсійні фонди, і відображає взаємозв'язок фінансових, екологічних, соціальних та управлінських факторів, а головне є важливим кроком до створення стабільної економіки. Компанії, інвестори та уряди починають розуміти, що довгострокове стійке функціонування базується на розумінні взаємозв'язку фінансових, соціальних та екологічних факторів. Для того, щоб створювати та підтримувати вартість у майбутньому, підприємства повинні забезпечувати стійкість у рамках загальної стратегії розвитку та прийнятті рішень.

Корпоративна звітність активно розвивається в Австралії, тому що підприємства визнають її важливість у розкритті фактів господарського життя та залученні капіталу. Провідні компанії нідерландської бізнес-мережі інтегрованої звітності регулярно зустрічаються для обміну думками та досвідом реалізації інтегрованої звітності для підтримки подальшого прогресу та інноваційної діяльності. Страхова компанія AEGON, яка є учасником даної мережі, починаючи з її створення, отримала нагороду «The Building Public Trust» за створення інтегрованих звітів у 2014 році. Голландська мережа підтримується інститутом Royal, який співпрацює з Міжнародною радою з інтегрованої звітності для організації заходів та обміну ідеями з голландськими компаніями, а головне для

просування інтегрованої звітності. Деякі з останніх інтегрованих звітів представлені в комплексній базі даних звітів, з метою наочної демонстрації іншим підприємствам уроків з останніх практик представлення інтегрованих звітів. Кілька провідних американських компаній є рушійною силою в діяльності бізнес-мережі інтегрованої звітності, особливо The Clorox Company, PepsiCo, Microsoft і Edelman та інші. Кінцева мета широкої коаліції зацікавлених сторін – зробити інтегровану звітність обов’язковою для усіх публічних глобальних компаній до 2020-2025 років.

Питанням дослідження готовності переходу українських підприємств на складання інтегрованої звітності, а також переваг, які вони можуть отримати при цьому, приділяється недостатня кількість уваги. До основних переваг подання інтегрованої звітності можна віднести:

- для бізнесу – залучення капіталу на більш вигідних умовах; удосконалення конкурентних переваг; підвищення рівня довіри в бізнес-середовищі; вдосконалення корпоративної структури; підвищення рівня корпоративного управління; розвиток інтегрованого мислення та зниження рівня асиметрії облікової інформації;

- для суспільства – підвищення інформативної прозорості; створення соціального капіталу; зниження рівня офшоризації економіки; зниження рівні корупції тощо.

Отже, як бачимо, напрями соціальної відповідальності бізнесу є досить різноманітними, проте їх можна об’єднати у такі великі групи: робота з персоналом та підвищення гідних умов праці; налагодження тісних партнерських взаємовідносин; підвищення якості продукції, робіт, послуг; охорона навколишнього середовища, взаємодія з громадськістю. В будь-якому випадку дані напрями повинні узгоджуватися зі стратегією підприємства та контроль за їх дотриманням відбувається на рівні стратегічного управління.

Інтерес до інтегрованої звітності серед українських підприємств значно вище, ніж інтерес до нефінансової звітності, оскільки, у нефінансової звітності є недолік: вона не може в повній мірі представити повну інформацію, що задовольняє зацікавлених користувачів з усіх позицій, і забезпечити просте і зрозуміле уявлення про сталий розвиток. В свою чергу, дана проблема неактуальна для інтегрованої звітності, адже в ній інформацію фінансового та нефінансового характеру; в тому числі, розкривається інформація про діяльність підприємства, її стратегії, перспективи діяльності, існуючі ризики і здатність створювати і підтримувати цінність протягом свого існування в контексті зовнішнього середовища. За таких умов надзвичайно важливим науковим завданням стає розробка теоретичних і практичних рекомендацій формування інтегрованої звітності.